

Rita Missūne

missunerita@inbox.lv

t.26537218

Par vīriešiem un kaķiem.

Darbojas:

Beāte – *dzīvokļa saimniece, prot likt kārtis,*

Ilga – *kaimiņiene, uztraucas par savu vīru,*

Dagnija – *kaimiņiene, meklē savu kaķi*

Beāte - / *Stāv un skatās ar teātra binokli. Pie durvīm klauvē. Beāte ātri noliek binokli nost.* / - Nāc iekšā!

Ilga - / *Uzmanīgi ienāk* / - Sveika! Ir gan laiks šodien.

Beāte – Jā.

Ilga - ... un vējš jau no paša rīta.

Beāte – Jā.

Ilga – Tik nemīlīgs, ka negribas iet ārā.

Beāte – Tu taču nenāci pie manis runāt par laika apstākļiem?

Ilga – Jā. Nē... Paklau, izmet man kārtis, jā?

Beāte – Nu... Šodien nav kāršu diena. Varbūt rīt.

Ilga – Tikai mazdrusciņ! Lai es zinātu, kas notiek.

Beāte – To, kas ar tevi notiek, tu taču zini!

Ilga – Būtu labi, ja es visu zinātu! Nu, vai tev grūti? Lūdzu!

Beāte - / *Brīdi minstinājusies* / Nu, labi!

/ *Sameklē kāršu kavu.* / Pārcel! Velc! Bet tikai trīs kārtis !

Ilga – Vai, kur melnas! Ko tas nozīmē? Sliktu, jā?

Beāte – Ko tu kliež pirms laika? Nav nekas slikts – taisni otrādi. Būs maza naudiņa. Ienākumi.

Ilga – Ienākumi? Nekas tāds nav paredzēts.

Beāte – Vai šajās dienās neizmaksās pensiju?

Ilga – Ak, jā! Pareizi, ja jau maza naudiņa, tad tā ir pensija.

Beāte – Nu, kas mums vēl te ir? Sirds nemiers. Par kreiča kungu, vai?

Ilga – Jā! Kā kulaks uz acs! Pat nezinu, ko lai es ar savu veco daru.

Beāte – Mēs par to esam daudz runājušas. Es teicu – visam jābūt pēc fen-šui likumiem! Vai tu dzīvokli pārkārtoji? Gultu pārbīdīji?

Ilga – Jā! Bet vīrs žēlojas, ka viņam neērti gulēt. Krītot pa naktīm ārā. Pieradis atspiesties pret sienu.

Beāte – Būs viņam jāpierod pareizi gulēt! Dīvānu noliki tur, kur es teicu?

Ilga – Protams! Par to viņš visvairāk protestē. Auro, ka, šādi sēžot, neredz televizoru.

Beāte – Visu tak nevar gribēt! Un kā tev iet ar ēst gatavošanu? Receptes apguvi?

Ilga – Jā! Ar sastāvdaļām un piedevām gāja daudz grūtāk, bet man izdevās. Es dabūju pat pareizos jūras kāpostus!

Beāte – Viņš ēd?

Ilga – Ar pierunāšanu un lēni, bet sāka ēst. Nu jau gandrīz pieradis, bet, vienalga jāpierunā un jāatkārto, ka tas jāēd, jo ir veselīgi.

Beāte – Kas tad tevi uztrauc?

Ilga – Saproti... Palaikam sācis pazust.

Beāte – Kā – pazust? Uz ilgu laiku?

Ilga – Nē... Uz stundu, pusotru. Un tad ierodas tik apmierināts un smaidīgs, ka bail metas.

Beāte – Kad viņš pazūd? Dienā, vakaros? Noteiktā laikā?

Ilga – N-nē... Piemēram, es saku – aizej pēc maizes. Viņš tūlīt ar mieru, bet, kā iet, tā pazūd uz stundu. Uz stundu! Kad veikals ir tepat, degungalā!

Beāte – Tu pajautāji, kur viņš tik ilgi bija?

Ilga – Protams, ka jautāju! Par ko tu mani turi?

Beāte – Un ko viņš atbildēja?

Ilga – Esot bijusi rinda pie kases. Smieklīgi!

Beāte – Mjā-ā... Paskatīsimies... / *Cilā kārtis* /

Ilga – Vai tik viņam nav kāda cita?

Beāte – Kreiča kungs. Te viņš ir...

Ilga – Ā, ā, ā! Nu nevelc garumā, saki, kā ir!

Beāte – Nečinksti, kārtis neko tādu nerāda. Tu velti satraucies.

Ilga – Tad kāpēc viņš tā! Ā, ā, ā!

Beāte – Nezinu... Nu ko lai ar tevi dara? / *Pie durvīm klauvē* /

Ilga – Kas tur atkal? Ir gan cilvēki - neļauj parunāties.

Beāte - Tā būs Dagnija, pirmīt redzēju nākam pār pagalmu. Zini, šodien tā kā tā nav kāršu diena, bet rīt es tev izlikšu lielo klājienu. Labi?

Ilga – Rīt? Līdz rītdienai jāizdzīvo!

Beāte – Izdzīvosi!

Klauvējiens , ienāk Dagnija.

Dagnija – Nu, labdien! Ā, Ilga arī te!

Beāte – Sveika. Ko tu tāda satraukta?

Dagnija – Mans Mincītis pazudis! Tu neesi redzējusi?

Beāte – Kā lai es zinātu, kur tavs kaķis staigā?

Dagnija – Tāpēc, ka tu augām dienām sēdi ar ķīķeri pie loga! Tev bija jāredz!

Beāte – Ko tu izdomā! Kā tu zini?

Dagnija – Kā es nezināšu! Tiklīdz tu izliecies pa logu ar ķīķeri rokā,
manam Mincim mugura kūkumā un spalvas gaisā. Domāju, viņš
ieraudzījis ko nelabu, ka tik sirdīgi rūc, bet nē – skatos, ka tā atkal tu
ar savu binokli.

Ilga – Tā ir taisnība?

Beāte – Ak, tas jau tikai mazais teātra binoklis! Neko daudz nevar redzēt.

Dagnija – Labi, dod to ķīķeri šurp, man nabaga kaķītis jāatrod. No tava
loga viss pagalms labi redzams.

Beāte – Ņem, ņem. Kas ar jums šodien ir? Vienai vīrs, otram kaķis. Vai
šodien trešais nelabvēlīgais laika tips, vai?

Dagnija ņem binokli un turpmāk lugas gaitā palaikam vēro pagalmu.

Ilga – Nevajadzēja to zvēru laist ārā, ja jau viņš nenāk atpakaļ mājās.

Dagnija – Kā nenāk! Mincis vienmēr izstaigājas un atnāk, bet šoreiz viņš
aizgāja apvainojies līdz pat astes galiņam!

Beāte – Ej nu, par ko lai zvērs apvainotos. Ko tu viņam izdarīji?

Dagnija – Es negribēju! Viss sākās ar to, ka mani dzērājkaimiņi augšējā
stāvā burbuļoja kārtējo reizi līdz pulksten diviem naktī, tā kā varēju
aizmigt tikai uz rīta pusi. Ap sešiem pamostos – sajūta tāda, ka man
pašai pagiras.

Ilga – Tavā vecumā var aizmirsties, ko esi vakarā darījusi. Varbūt, ka
iedzēri arī.

Dagnija – Nu ko tu! Ja jau jūs tā, es varu nestāstīt.

Beāte – Nē, nē, stāsti!

Dagnija – Mans Mincītis vienmēr gul blakus un murrā pie auss, viņš gul
kopā un ceļas reizē ar mani, un tad, kad uznāk luste, prasās ārā
pastaigāt. Šorīt arī – es padzeros, nāku no virtuves un redzu, ka
Mincis sēž pie ārdurvīm, lai laiž viņu ārā. Es viņam saku – šķic gulēt,
kur tu tādā laikā iesi, pēc brīža pats prasīsies atpakaļ. Nekā, šis spītīgi
sēž. Sāku kaunināt – slikts kaķis, kas neklausā, ja šitā, izmetīšu ārā un

nelaidīšu vairs atpakaļ. Stāvu naktskreklā pusstundu, skaidroju, cik slikti viņš uzvedas, galīgi nosalu, bet kaķis pat nekustas! Un tad nejauši paskatos atpakaļ – bet tur man aiz muguras sēž Mincis. Acis kā bļodas – tik ļoti izbrīnīts un dusmīgs par manu ņemšanos!

Ilga – Kas tad tev bija uznācis?

Dagnija – Nekas, bet es biju samiegojusies, un koridorā tumšs. Izrādās, es pusstundu esmu rājusī savus zābakus! Iedomājies, kā jutās Mincis!

Beāte – Kas bija tālāk?

Dagnija – Es stāvēju ar vaļēju muti, bet viņš mierīgi piecēlās, piegāja pie durvīm un īsi pateica “Miau!”

Ilga – Miau?!

Beāte – Ko tas nozīmē?

Dagnija – Laid mani ārā, lūk ko! Tā viņš apvainojies lepnī aizgāja. Man pat dūša aptecējās – tu viņu aptekalē, dari tikai labu, bet viņš dara tikai to, kas pašam patīk.

Ilga – Uz mata kā mans vecais! Es viņam varu stāstīt acīmredzamu patiesību, bet viņš pat neklausās!

Beāte – Jums gan ir līdzīgas problēmas. Kāpēc tik ļoti jāuztraucas par kaķi un vīrieti, kas izdomājuši izmest kādu līkumu?

Ilga – Ko tu saproti! Tev pašai vīrieša nav!

Dagnija – Un kaķa arī! Tevi nemaz neuztrauc, kādā šķirbā viņš ir paslēpies, lai nenosaltu!

Beāte – Vai nu uzreiz ies salt nost. Tavs runčuks būs atradis kādu kaķenīti.

Dagnija – Kādas kaķenītes! Es viņu laicīgi esmu aizvedusi pie vetārsta.

Beāte - Tu izkastrēji savu runci?

Dagnija – Jā. Par runci viņu vairs nevar saukt.

Ilga – Laimīgā! Cik vienkārši atrisinājusi visas problēmas.

Beāte – Jā, bet... Paklau, ja jau tavs gudrais kaķis tik ļoti ir apvainojies par vienkāršu rājienu, kā viņš uztvēra savas vīrišķības zaudēšanu?

Dagnija – Nekā. Man liekas, ka viņš to nav pat pamanījis. Ja nav, nevajag arī.

Ilga – Tāpat kā daudzi vīrieši. Tēlo, ka nesaprot, ko no viņiem grib.

Beāte – Ko es teicu! Vai kaķis vai vīrietis – abi vienādi.

Ilga – Nu gan aizrunājies! Likumīgais vīrs vai kaut kāds mājas zvērs – tur tak ir starpība!

Dagnija – Ir starpība, ir! Tam zvēram ir vairāk prāta, kā vienam otram radījumam piepirstās biksēs!

Ilga – Prāta! Kur viņam bija prāts, kad līda koka galotnē? Un tu, dullā, vēl izsauci ugunsdzēsējus!

Dagnija – Bet tikai tad, kad nabaga radībiņa bija veselu dienu sēdējusi kokā un ņaudējusi! Vēl tagad sirds sāp, kad atceros, kā viņš raudāja! Kas man cits atlika?

Ilga – Nu, vai zini! Visā mājā aprūkās sirdsdrapes, kad piebrauca ugunsdzēsēju mašīna! Vai traks, ugunsnelaime! Cilvēki skrēja ģērbties, meklēt dokumentus, naudu. Labi vēl, ka izbīlī mēbeles nesāka mest pa logiem ārā. Beāte, tu to atceries?

Beāte – Jā. Toreiz, ar visu steigu, es pat atradu auskarus, kas pirms gada bija pazuduši.

Dagnija – Nu re! Gan jau kāds atrada arī veco naudu.

Ilga – Pārbiedēji visus līdz nāvei! Un kāda jēga? To puīšu vietā es tev būtu piestādījusi pieckārtīgu rēķinu!

Dagnija – Par ko?

Ilga – Par viltus izsaukumu un... Beāte, kā pareizi pateikt?

Beāte – Par sabiedriskās kārtības traucējumu un valsts resursu nelietderīgu tērēšanu!

Dagnija – Ūja, ūja! Viņiem nekas nebija jādara – tikai izslēja trepes. Līdz augšai pat nebija jārāpjas.

Ilga – Tur jau tā lieta – kaķis pats tika nost. Ar vienu lēcienu! Zini, to noteikti varēja saukt par viltus izsaukumu. Un likt maksāt ragā!

Dagnija – To viņš aiz bailēm, ka tūlīt kāds svešais grābs ciet. Viņš bija gatavs nosisties! No koka galotnes ielekt bēniņu logā – to vajag prast! Pat ugunsdzēsēji teica, ka otru tik sparīgu kaķi viņi nav redzējuši.

Ilga – Spars tev pašai vajadzīgs katru dienu skraidot viņam pakaļ. Lai tas kaķis staigā kur grib, bet nē – tev visu laiku jāpieskata.

Dagnija – Kā nu ne – bail, ka iekulsies nepatikšanās. Jāuzmana.

Ilga – Tad sien striķītī un ved pastaigāties!

Dagnija – Nevar kaķīti tik traki iegrozot. Nav jau vīrietis, tas gan ir jāvada īsā saitītē. Bet to jau tu pati zini.

Ilga – Kā to saprast? Par ko tu runā?

Dagnija – Ja viss būtu pilnīgā kārtībā, tu neskrādītu pie Beātes, lai izliek kārtis. Tak jau ir par ko.

Ilga – Kas tev par daļu! Labāk skaties, vai kaķis jau nesēž pie tavām durvīm.

Dagnija – Nav, nav mans Mincītis rādījies, es taču visu laiku vēroju, bet pa pagalmu tikai vārnas staigā. Kur viņš palicis? Visu dienu neēdis...

Beāte – Pareizi, sagribēsies ēst, atnāks.

Ilga – Kā tad! Mīlestība iet caur vēderu, tas viņiem visiem raksturīgi!

Dagnija – Jā. Es savam Mincītim visu to labāko! Dārgi sanāk, bet priekš viņa man nav žēl. Tu gan priekš vīra skopojies.

Ilga – Beāte, tu dzirdi? Es lai skopotos priekš sava vīra! Vai tu zini, ko es šodien pusdienās gatavoju? Tūlīt noskaitīšu! Sīpolu un siera zupa, bet otrajā - burkānu tefteli ar kokosriekstu skaidiņām sviesta mērcē ar koriandru...

Dagnija – Kas tas par sviestu ? !

Ilga – Sviesta mērcē, vai nesapрати?

Dagnija – Es ne jau par sviestu mērcē, bet par to, ko tu savam vīram dod ēst! Kas tas ir?

Ilga – Man Beāte iedeva recepšu grāmatu.

Beāte – “Veselīgi un izsmalcināti veģetārie ēdieni”. Viss zinātniski pamatots, bez sāls, cukura un e vielām. Tās ir receptes pieczvaigžņu restorānu pavāriem.

Ilga – Tu pat iedomāties nevari, cik grūti un sarežģīti ko tādu pagatavot!

Dagnija – Es ticu, ticu! Ja vien tie gastronomiskie smalkumi ir tikpat garšīgi, cik sarežģīti.

Ilga – Tiem jābūt garšīgiem! Tas ir ...

Dagnija – Tu nemaz nezini? Vai tu pati arī tos ēd?

Ilga – Es... Nē, man ir cita diēta.

Beāte – Jā, viņai ir cits horoskops un cita asins grupa.

Dagnija – Kad tevī tā paklausās, jāsāk brīnīties, kā visi tie, kas nezina visas šīs diētas un pat savu asins grupu, nav uz vietas apmiruši.

Beāte – Nepārspilē! Mēs ēdam, lai dzīvotu.

Dagnija – Lai es ēstu to, kas man negaršo! Tad jau nav vērts dzīvot!

Beāte – Nu ko tu kliez! Galvenais, lai ir veselīgi!

Ilga – Jā, veselība ir pirmajā vietā!

Dagnija – Ak, kungs! Nu tad beidzot es saprotu, kāpēc tavs vīrs pusdieno ēstuvēs.

Ilga – Ko?

Beāte – Kas tie par jaunumiem?

Dagnija – Tie jaunumi ir pāris mēnešus veci! Es dažreiz aizstaigāju uz lielveikalu pēc akniņām Mincim. Tur ir kafejnīca, kur var dabūt arī otros ēdienus – šniceli vai kotletes kā vecos laikos. Ticiet, vai ne, bet tur es vairakkārt redzēju tavējo tiesājam šniceli tā, ka šņakst.

Ilga – Nevar būt! Varbūt tu pārskatījies?

Dagnija – Ja tas būtu bijis vienreiz! Es pat nodomāju, ka tu pusdienas vairs pati negatavo.

Ilga – Kā tu varēji tā domāt! Kā viņš drīkstēja iet uz kaut kādu prastu ēstuvi un galvenais – tur ēst!

Dagnija – Varbūt ar tiem smalkajiem ēdieniem viņam nepietika? Ko lai dara, ja gribas ēst?

Beāte – Izslēgts! Tur visas uzturvielas un kalorijas ir sabalansētas.

Dagnija – Varbūt viņam negaršo? Varbūt viņš visu nenoēd?

Ilga – Kā negaršo? Šodien pat – viņš zupu izēda, bet tefteļus paņēma līdz uz viesistabu, teicās noēst skatoties futbola pārraidi. Kā viņš pats teica, tad varot labāk izgaršot.

Dagnija – Var jau būt.. */Ieinteresēti skatās tālskatī/* Ko tās vārnas sarosījās? Ilga, tas tak ir tavējais, tur, pie loga?

Ilga – Dod šurp! */Izrauj tālskati no rokām Dagnijai, skatās/* Ko viņš dara? Ko tu dari, pagāns tāds! !

Beāte – Kas ir? Ko viņš dara?

Ilga – Viņš izmeta manus tefteļus vārnām! Neuzdrīksties tā darīt! */Nolaiž binokli/* Viņš mani nedzird...

Dagnija – Es jau domāju, ko tās vārnas te grozās. */Nem binokli/* Nez, cik sen viņš tās piebaro?

Beāte – Nu jau kādu mēnesi, vai ilgāk.

Ilga – Tu zināji? Tu redzēji? Kāpēc man neko neteici?

Beāte – Kā lai es zinu, ar ko viņš tās vārnas baro? Nevienam nedrīkst aizliegt piebarot putniņus...

Ilga – Kurš vārnas baro no šķīvja ar zelta maliņu! Tu varēji man pastāstīt!

Beāte – Katrs baro kā grib. Es domāju - tu zini, ka vīrs nodarbojas ar ... nu, putnkopību.

Ilga – Putnkopību, kā tad! Tagad es saprotu, kāpēc viņš tā pasācis
skatīties sporta pārraides! Lai būtu iemesls iziet blakusistabā un
izlādēt šķīvja saturu pa logu ārā! Un kam? Vārnām! Lai viņas rij,
knābā, gumzī iekšā!

Dagnija - / *Vēro ar binokli*/ Neizskatās, ka arī vārnas novērtētu tavus
kulināros brīnumus. Vairāk šņakarējas, nevis knābā.

Ilga – Vairāk viņas nedabūs! Un es tā pūlējos...

Dagnija – To var redzēt. Vārnas uzbarojušās tā, ka jāsāk uztraukties, vai
spēs palidot, ja kas.. / *Pēkšņā prieka uzplūdā*/ Ā, ā, ā! Ir!

Beāte - /*Ķer pie sirds*/ Kas atkal?

Ilga – Dullā, ko tu kliegz?

Dagnija – Mans mīlums parādījās! Izrādās, viņš slēpies turpat šķūnītī.
Ak, tu rakaris tāds!

Beāte – Tad ej un savāc viņu. Kā jūs abas man esat apnikušas!

Dagnija - / *Vēro binoklī*/ Minci, neej uz turieni, tu tāpat to draņķi
neēdīsi!/ Uzmanies, tās vārnas tevi noknābs! Nē!! Neej par tuvu!
Savairojuši pilnu pagalmu ar briesmoņiem, kaķītim nav kur kāju
spert!

Ilga – Nepārspīlē! Vārnas te vienmēr lidinājušās.

Dagnija – Salīdzināji parastas vārnas ar šitiem... ērgļiem, kas tikai skatās
kam ieknābt! Drīz tie uzbruks cilvēkiem. Un tu pie tā esi vainīga! Ja
tu būtu gatavosi ēst kā cilvēks, nekas tāds nenotiktu. Bet nē –
sodomājusi tēlot pieczvaigžņu pavāri!

Ilga – Es gribēju tikai to labāko!

Beāte – Tiešām, beidz klaigāt! Nekas tavam kaķim nenotiks.

Dagnija – Pati labāk paklusē! Tu sajauci viņai galvu ar veselīga ēdiena
receptēm! Es jūs brīdinu – ja ar manu Mincīti kas notiks – ja kaķītis
saindēsies ar tiem ēdieniem, vai viņu saknābs vārnas – es jūs tiesā
iesūdzēšu! Abas!

Beigas